

Na osnovu člana 55 stav 3 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj 64/11), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

P R A V I L N I K
o
načinu pakovanja i odstranjivanja otpada koji sadrži azbest
("Službeni list Crne Gore", broj 11/13)

Predmet

Član 1

- (1) Otpad koji sadrži azbest pakuje se i odstranjuje na način i pod uslovima utvrđenim ovim pravilnikom.
- (2) Otpad koji sadrži azbest je otpad od sirovog azbesta, slobodnih azbestnih vlakana ili azbestne prašine u talozima i prašine koja nastaje iz emisije azbesta u vazduhu pri radu sa azbestom ili radu sa materijalima ili proizvodima koji sadrže azbest, kao i otpad kod kojeg je površina kontaminirana sa azbestnim vlaknima.

Primjena

Član 2

- (1) Ovaj pravilnik primjenjuje se na otpad sa kataloškim brojevima iz kataloga otpada koji sadrži azbest:

06 07 01* otpad iz elektrolize koji sadrži azbest;
06 13 04* otpad koji nastaje preradom azbesta;
10 13 09* otpad koji nastaje u proizvodnji cement azbestnih proizvoda koji sadrže azbest;
15 01 11* metalna ambalaža koja sadrži opasan čvrst porozni matriks iz azbesta;
16 01 11* kočione obloge koje sadrže azbest;
16 02 12* odbačena oprema koja sadrži slobodni azbest;
17 06 01* izolacioni materijali koji sadrže azbest; i
17 06 05* građevinski materijali koji sadrže azbest.

- (2) Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na cement azbestni građevinski otpad.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **azbest** su vlaknasti silikati, krokidolit (plavi azbest), aktinolit, antofilit, krizotil (bijeli azbest), amozit (smeđi azbest) i tremolit;
- 2) **sirovi azbest** je proizvod dobijen primarnim drobljenjem azbestne rude;
- 3) **cement azbestni građevinski otpad** je građevinski otpad od cement azbesta sa gustom većom od 1000 kg/m^3 i sa masenim udjelom azbesta u materijalu od cement azbesta koji nije veći od 50%;
- 4) **otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest** je otpad koji sadrži azbest čija je gustina veća od 1000 kg/m^3 i maseni udio azbesta u materijalu od cementa veći od 50%;

- 5) **otpad koji sadrži slabo vezani azbest** je otpad koji sadrži azbest i čija je gustina jednaka ili manja od 1000 kg/m^3 ;
- 6) **površinska obrada azbestnog otpada** je postupak vezivanja azbestnih vlakana na površini materijala slojem veziva koji veže azbestna vlakna čvrsto kao što veže azbestna vlakna u čvrsto vezanom azbestnom otpadu;
- 7) **učvršćivanje (solidifikacija) azbestnog otpada** je postupak u kojem se azbestna prašina, otpad od sirovog azbesta ili otpad koji sadrži slabo vezani azbest homogeno mešaju sa cementom ili drugim hidrauličkim vezivom i sa njim vežu tako da se postigne pritisna čvrstoća od najmanje 10 N/mm^2 i spriječi oslobađanje azbestnih vlakana u životnu sredinu;
- 8) **uništavanje azbestnih vlakana** je postupak hemijskog, termičkog ili mehaničkog tretmana azbestnog otpada usljed kojeg iz azbesta nastaju druga jedinjenja ili minerali ili azbest izgubi svoju vlaknastu strukturu.

Otpad koji sadrži čvrsto i slabo vezani azbest

Član 4

Otpad koji sadrži čvrsto vezani i slabo vezani azbest dat je u prilogu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Način pakovanja otpada koji sadrži azbest

Član 5

- (1) Otpad koji sadrži azbest pakuje se prije transporta, radi sprječavanja raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu.
- (2) Otpad koji sadrži azbest pakuje se u kontejnere ili ambalažu koja je označena, u skladu sa propisom kojim se uređuje prevoz opasnih materija.
- (3) Slabo vezani azbestni otpad pakuje se u kese od platna, vještačke materije ili polietilensku foliju debljine najmanje 0.4 mm ili slojeve rastegljive folije ukupne debljine najmanje 0.6 mm .
- (4) Transport azbestnog otpada, treba da se vrši do mjesta odstranjivanja bez pretovara.
- (5) Otpad koji sadrži azbest skladišti se na način kojim se sprječava raznošenje azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu.

Odstranjivanje otpada koji sadrži azbest

Član 6

- (1) Otpad koji sadrži azbest prije odstranjivanja obrađuje se postupcima površinske obrade ili učvršćivanja (solidifikacije) ili uništavanjem azbestnih vlakana, radi sprječavanja raznošenja azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu.
- (2) Prilikom obrade otpada koji sadrži azbest po postupcima u skladu sa stavom 1 ovog člana sprovode se mjere za sprječavanje:

-koncentracije azbesta u vazduhu iznad vrijednosti od $0,1 \text{ mg/m}^3$, osim za postrojenja koja ispuštaju manje od $5.000 \text{ m}^3/\text{h}$ otpadnih gasova ukoliko emisija azbesta u vazduhu ne prelazi $0,5 \text{ g/h}$ pod normalnim uslovima rada;

-koncentracija ukupne suspendovane materije u otpadnoj vodi iz postrojenja ne prelazi 30 g/m^3 ispuštene otpadne vode.

- (3) Otpad koji sadrži azbest prije odstranjivanja pakuje se i prekriva na način kojim se izbjegava raznošenje azbestnih vlakana i prašine u vazduh ili izlivanja tečnosti koje sadrže azbestna vlakna.

- (4) Odstranjivanje otpada koji sadrži azbest vrši se u podzemnom skladištu ili odlaže na deponiju, u skladu sa propisom kojim se uređuje odlaganje otpada na deponije.

Uslovi za odlaganje otpada koji sadrži azbest na deponiju

Član 7

- (1) Otpad koji sadrži azbest odlaže se na deponiju:
- 1) u posebne kasete, koje su namijenjene odlaganju azbestnog otpada, vidljivo označene i odvojene od ostalog otpada na deponiji;
  - 2) pod uslovom da se vrši dnevno prekrivanje na način kojim se sprječava oslobađanje azbestnih vlakana u životnu sredinu;
- (2) Posebne kasete u koje je odložen otpad koji sadrži azbest ne smiju se otvarati ili vršiti druge aktivnosti (kopanje ili bušenje) da ne dođe do oslobađanja azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu.
- (3) Otpad koji sadrži azbest odlaže se na deponiju, bez prethodne analize u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi za prihvatanje otpada na deponiju, ako ne sadrži druge opasne materije, osim čvrsto vezanog azbesta.
- (4) Ako na deponiji na koju se odlaže otpad koji sadrži azbest nije izgrađena posebna kasete za odlaganje azbestnog otpada, taj otpad skladišti se na posebnom prostoru deponije koji je namijenjen skladištenju sumnjivog otpada u skladu sa propisom koji uređuje rad deponije, do obezbjeđenja posebne kasete za odlaganja azbestnog otpada.

Prestanak važenja propisa

Član 8

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerade i odstranjivanja ("Službeni list CG", br. 68/09 i 86/09).

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:11-2776/6-2012
Podgorica, 13. februar 2013. godine

MINISTAR
Branimir Gvozdenović

Otpad koji sadrži čvrsto i slabo vezani azbest**I. Otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest**

Otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest i pretežno anorganske materije:

- 1) cement azbestni građevinski otpad:
  - a) ravne ili talasaste ploče velikog formata;
  - b) fasadne i krovne ploče malog formata;
  - c) azbestno cementna galanterija (posude za rastinje itd.);
  - d) cevi za visoko i niskogradnju;
  - e) cevi za navodnjavanje i odvodnjavanje;
- 2) Azbest cementna prašina i azbest cementni mulj - prašina i mulj iz obrade azbest cementa;
- 3) Kočione obloge i pločice koje sadrže azbest i drugi čvrsti neorganski otpad koji sadrži azbest:
  - a) kočione obloge i pločice za vozila i industrijsku upotrebu;
  - b) obloge sklopova;
- 4) Otpad koji sadrži azbest obrađen metodama učvršćivanja (solidifikacije):
  - a) azbest nanešen brizganjem i/ili navlačenjem otvrdnut neorganskim vezivom;
  - b) obrađene lake građevinske ploče, vatrostalne ploče i ploče za zaštitu od požara;
  - c) obrađeni azbestni papiri i kartoni;
  - d) drugi obrađeni slabo vezani otpad koji sadrži azbest poput azbestnih traka i tkanina.

Otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest i pretežno organske materije:

- 1) Materijali zagađeni azbestnim vlaknima:
  - a) konstrukcioni elementi i uređaji koji se koriste kod uklanjanja materijala koji sadrže slabo vezani azbest;
  - b) podne obloge, tekstil, zavese;
  - c) folije;
  - d) izolacioni materijali;
  - e) radna zaštitna odeća;

- 2) Građevinski hemijski proizvodi koji sadrže azbest:
  - a) kitovi za spajanje, površinski kitovi;
  - b) punila i zalivne mase;
  - c) zaptivne mase;
  - d) plastične mase i lepkovi;
  - e) boje;
- 3) Drugi otpad koji sadrži azbest sa pretežno organskim materijama:
  - a) podne obloge;
  - b) kiselo otporne posude;
- 4) Otpadni azbest očvršćen organskim vezivima.

II. Otpad koji sadrži slabo vezani azbest

Otpad koji sadrži slabo vezani azbest - izolacioni materijali koji sadrže azbest:

- 1) Otpad koji sadrži azbest nastao pri rekonstrukciji ili održavanju delova građevinskih objekata ili uređaja.
- 2) Prašina koja sadrži azbest, azbestna prašina i azbestni mulj:
  - a) čestice prašine iz filterskih uređaja;
  - b) sirovi azbest nastao u toku prerade azbesta;
  - c) slabo-vezani materijali koji sadrže azbest iz uređaja i građevinskih elemenata;
  - d) azbestni mulj nastao pri prečišćavanju otpadnih voda ili rušenju građevinskih objekata i uređaja koje sadrže slabo vezani azbest.
- 3) Lake ploče koje sadrže azbest:
  - a) lake građevinske ploče;
  - b) vatrostalne ploče;
  - c) ploče za zaštitu od požara.
- 4) Tekstil i filterski materijali koji sadrže azbest:
  - a) trake, savitljive cevi, tkanine, odeća za zaštitu od visokih temperatura;
  - b) azbestne ploče i zapivači;
  - c) azbestni papir i karton.